

Jak často se člověk vtěluje a proč · Proč se ztratilo vědomí reinkarnace

[...] Různé reinkarnace lidské individuality představují jakési výkyvy na jednu a druhou stranu, až nastane rytmický klid a vyšší složka člověka najde ve fyzicku odpovídající výraz, vhodný nástroj. [...]

Patrně jste již často slyšeli, že člověk se obvykle reinkarnuje po uplynutí období asi dvou tisíc let. Lze si ověřit, kdy byli lidé, kteří žijí dnes, asi tak inkarnováni dříve. Duše, které jsou teď inkarnované, nalézáme zpravidla v době asi tři sta až čtyři sta let po Kristu. Vedle toho nalézáme jiné, které byly inkarnovány v různých dobách, některé dříve, některé později. Existuje však ještě jiná cesta k určení reinkarnací, cesta, která vede jistěji k cíli. Můžeme říci, že kdyby se lidé, kteří dnes umírají, po krátké době zase vrátili, setkali by se s téměř stejnými poměry jako nyní. Člověk se však má na Zemi co nejvíc naučit. To je možné jen tehdy, setká-li se při následující inkarnaci s něčím novým, co je podstatně jiné než dřívější poměry.

Přenesme se zpět do doby asi šest až osm set let před Kristem, to je zhruba do doby, kdy vznikly *Ilias* a *Odyssea*. U pokročilých národů tehdejší doby existovaly úplně jiné životní poměry než teď. Užasli bychom například, kdybychom viděli, jakými podivnými nástroji se jedlo. Lidé se tenkrát také ještě neučili psát. Velké básnické skladby byly předávány ústně. Když se člověk z tehdejší doby inkarnuje dnes, musí se jako dítě naučit úplně jiným věcem než tenkrát. Jako dítě se teď musí naučit psát. Proud kultury mezitím pokročil. Je třeba rozlišovat proud kultury od vývoje jednotlivé duše. Jako dítě musí člověk kulturu dohonit, a proto se musí znovuzrodit jako dítě.

Musíme si ovšem položit otázku, čím to je, že na Zemi nastávají tak naprosto nové poměry. Souvisí to s posunem jarního bodu Slunce. Zhruba osm set let před Kristem Slunce začalo na jaře vycházet v souhvězdí Berana, Beránka. Každým rokem se s jarním bodem posune o kousek dál. Tím se poměry na Zemi pokaždé o něco promění. V souhvězdí Berana stálo Slunce v čase osmi set let před

Kristem. Ještě dříve stálo v souhvězdí Býka, ještě dříve v souhvězdí Blíženců a ještě dříve v souhvězdí Raka. Teď už několik století vychází v souhvězdí Ryb. Pak přijde Vodnář. S posunem Slunce od jednoho souhvězdí k druhému souvisí také pokrok kultur.*

* Viz též Robert A. Powell: *Hermetická astrologie a reinkarnace podle R. Steinera*. Fabula 2013. (Pozn. edit.)

V době, kdy Slunce stálo v souhvězdí Raka, dosáhla svého vrcholu stará védská kultura Indů, kultura rišiů. Rišiové, tyto ještě polobožské bytosti, vyučovali lidi. Atlantská kultura zanikla a přišla kultura nového rázu. Tomu se v okultismu říká „vír“. Proto se také pro souhvězdí, ve kterém se tehdy Slunce nacházelo, používá znak Raka.

Rak znamená nový ráz, vír.

Druhá kultura se označuje souhvězdím Blíženců. Lidé tehdy pochopili blíženeckou povahu světa, protiklady ve světě, Ormuzda a Ahrimana, dobro a zlo. Proto také mluví Peršané o Blížencích.

Třetí kulturou je kultura Sumerů v Přední Asii a starých Egyptanů. Odpovídá jí souhvězdí Býka. Proto je v Asii uctíván býk a v Egyptě Apis. Sumerština byla tenkrát v Babylónu, Asýrii atd. řečí moudrosti. Býk potom upadal do dekadence a objevil se Beran. Prvním poukazem na něj je pověst o Zlatém rounu.

Čtvrtou kulturou je kultura Berana či Beránka; Kristus stojí ve znamení Berana či Beránka, proto se nazývá beránkem Božím.

Jako pátá kultura následovala povrchně materiální kultura v souhvězdí Ryb. Ta se rozvíjela hlavně od 12. století a vrcholu dosáhla kolem roku 1800. Je to kultura páté podrasy [tj. *kulturní epochy*], současná kultura.

V souhvězdí Vodnáře bude v budoucích časech zvěstováno nové křesťanství. „Vodnář“ je rovněž tím, kdo ho přinese a kdo tu již také byl: Jan Křtitel. On také později půjde před Kristem, až bude založena šestá, spirituální podrasa. Theosofické hnutí má být přípravou na onu chvíli.

V Novém zákoně je několikrát použit výraz „na hoře“. „Na hoře“ znamená: v mystériu, v nitru, v intimitě. Také kázání na hoře nelze chápat jako kázání lidu, nýbrž jako důvěrné poučení učedníků. Proměnění na hoře je třeba rovněž chápat v tomto smyslu. Ježíš

šel se třemi učedníky Petrem, Jakubem a Janem na horu. Tady se praví, že učedníci upadli do vytržení; tu se vedle Ježíše zjevili Mojžíš a Eliáš. Prostor a čas na okamžik zmizely; svým vědomím se ocitli na mentální pláni. Zjevili se ti, kdo tu fyzicky nebyli: Mojžíš a Eliáš. Jako skutečné zjevení před sebou měli ono „Já jsem cesta, pravda a život“. Cesta = Eliáš, Mojžíš = pravda, Kristus = život. To se zde učedníkům zjevilo v bytostné podobě.

Ježíš jim také jednou řekl: „Eliáš se opět zjevil; Jan byl Eliáš, ale nepoznali ho.“ Dále však řekl: „Neříkejte to nikomu do té doby, až zase přijdu.“ Křesťanství nemělo po dva tisíce let učit o reinkarnaci. Nikoli z libovůle, nýbrž z výchovného důvodu o ní lidé neměli po dva tisíce let nic vědět. V Janově evangeliu se na to poukazuje zázrakem při svatbě v Káně, kde je voda proměněna ve víno. Ve starých mystériích se podává jen voda, v křesťanských zato víno. Neboť u kněží mělo být požitím vína vymazáno povědomí o reinkarnaci. Kdo požívá víno, nemůže dojít k pravému poznání maňas, buddhi a átma. Nikdy nemůže pochopit reinkarnaci. Novým příchodem má Kristus na mysli opětovné zjevení v šesté podrase, kde nám je zvěstován „Vodnářem“. Theosofie opravdu uskutečňuje odkaz křesťanství a pracuje na přípravě té chvíle.

Pokaždé, když se Slunce posune z jednoho souhvězdí do druhého, nastanou v kultuře zásadní změny. Mezi tím uplyne období trvající zhruba dva tisíce šest set let. Vezmeme-li si dobu, kdy Slunce vstoupilo do znamení* Berana, kolem roku 800 před Kristem až asi do roku 1800 po Kristu, pak je to dva tisíce šest set let. Asi kolem roku 1800 jsme vstoupili do znamení Ryb. Tím dosáhla vrcholu materiální kultura. Připravovala se ve středověku a nyní začala zase odeznívat. Okolo roku 4400 vstoupí lidstvo do znamení spirituální kultury, do znamení Vodnáře. I to se však připravuje již

* Rudolf Steiner zde používá výrazy *Sternbild* (překládáno jako *souhvězdí*) a *Zeichen* (*znamení*), resp. v této podobě to bylo posluchači zaznamenáno; vzhledem k dále uvedeným letopočtům je však zřejmé, že se jedná o souhvězdí, nikoli znamení. (Do *znamení* Vodnáře by měl jarní bod Slunce vstupovat již nyní, na počátku 21. století.) (Pozn. edit.)

dříve.

S konstelací se tedy mění také poměry. S posunem od jednoho souhvězdí k druhému nastupují také nové poměry, takže nové zrození má smysl. Člověk se rodí přibližně každých dva tisíce šest set let. Avšak zkušenosti, které učiní jako muž a jako žena, jsou tak zásadně rozdílné, že dvě takové inkarnace, [jednou] jako muž a [jednou] jako žena, se počítají za jednu. Uplyne asi tisíc tři sta let mezi dvěma inkarnacemi jako muž nebo jako žena a asi dva tisíce šest set let mezi těmito dvojitými inkarnacemi, počítáme-li obě za jednu. Člověk je vlastně jen ve svém fyzickém těle muž nebo žena. Zatímco fyzické tělo je mužské, je éterné tělo ženské, a naopak, zatímco je fyzické tělo ženské, je éterné tělo mužské. Teprve astrální tělo je mužské a ženské zároveň. Člověk v sobě nese opačné pohlaví jako své éterné tělo. Muž je tedy éterné ženský, žena je éterné mužská. Fyzická žena má proto také mnoho skrytých mužských vlastností a fyzická inkarnace existuje jen exoterně. Člověk tak jedním souhvězdím prochází pokaždé jako muž a jako žena. Proto také pravil Mistr Sinnettovi, že se člověk v jedné podrase inkarnuje zhruba dvakrát. Okultně se obě inkarnace počítají jako jedna. Nutně přijde doba, kdy se žena skutečně přiblíží k mužské kultuře. V současném ženském hnutí lze poznat přípravu na zcela jiné pozdější ženské hnutí. Dvojohlavnost bude jednou v budoucnu zcela překonána.

To, že nauka o reinkarnaci byla po dva tisíce let zcela potlačena, mělo jeden zvláštní důvod. Člověk měl poznat důležitost jednoho života a naučit se vážit si ho. Každý otrok ve starém Egyptě byl ještě přesvědčen o tom, že se znovu zrodí, že bude jednou pánem místo otrokem, že ale musí odčinit karmu. Proto pro něj nebyl jeho momentální život tak důležitý. Nyní se však měli lidé učit získávat pevnou půdu pod nohama, proto jim měla zůstat reinkarnace během jedné inkarnace neznámá. Kristus tudíž přímo zakázal, aby se něco o reinkarnaci učilo. Avšak v letech 800 před Kristem až asi 1800 po Kristu uplynula doba, kdy téměř všichni lidé prošli jednou inkarnací, aniž by se dověděli něco o reinkarnaci. Velcí Mistři nemají za úkol učit vždy hned celé pravdě, nýbrž jen tomu, co lidé potřebují.

Neznalost reinkarnace se v této době poeticky vyjádřila v Dantově *Božské komedii*. Naproti tomu v mnišské esoterice se o reinkarnaci ještě příležitostně učilo. Trapisté musí po dobu jedné inkarnace mlčet, aby se v té další stali dobrými řečníky. Záměrně jsou tímto způsobem vychováváni v dobré řečníky, neboť církve je může potřebovat. Když svátý Augustin postuloval učení o predestinaci, byl naprosto důsledný. Protože ve věku materialismu se nemělo učit o reinkarnaci, muselo přijít Augustinovo učení o predestinaci. Jen tímto způsobem bylo možné vysvětlit různé poměry mezi lidmi. [...]

R. Steiner, přednáška pro členy Theosofické společnosti z 3. října 1905 v Berlíně, in: Grundelemente der Esoterik, GA 93a, str. 60nn; poznámky posluchačů. Česky vyšlo pod titulem Základy esoteriky, Sophia, Bratislava 1998, str. 49nn., v překladu Věry Zoubkové. Při pořízení nového překladu bylo k tomuto překladu přihlédnuto.

Rudolf Steiner

GA 93a